

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) เพื่อศึกษาระดับความเครียดและการจัดการความเครียดของบุคลากรสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานประจำสถานอนามัยต่อสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดนราธิวาส

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัย จังหวัดนราธิวาส จำนวน 420 คน

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ (Taro Yamane, 1976)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนของประชากร
 e^2 = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ในการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

$$\text{ดังนั้น } n = \frac{420}{1 + 420 * 0.0025}$$
$$n = 204.88 \approx 205$$

สุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จังหวัดนราธิวาส มี 13 อำเภอ แบ่งเป็น โชนเหนือ 7 อำเภอ และ โชนใต้ 6 อำเภอ
2. สุ่มเลือกอำเภอ 4 อำเภอใน 7 อำเภอจาก โชนเหนือ และสุ่มเลือกอำเภอ 3 อำเภอใน 6 อำเภอจาก โชนใต้
3. สุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนแต่ละอำเภอที่เป็นตัวแทนที่ได้จากการสุ่มในข้อที่ 2 เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างตามที่กำหนด ซึ่งในการศึกษานี้รวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ถามถึงภาวะความเครียดและการจัดการความเครียดของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยต่อความไม่สงบในจังหวัดนราธิวาสประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา อายุราชการ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ตำแหน่งในปัจจุบัน การเดินทางไปทำงาน การเกิดเหตุการณ์ไม่สงบในตำบลที่ทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบวัดความเครียดของบุคลากรสาธารณสุขต่อสถานการณ์ไม่สงบในจังหวัดนราธิวาส โดยผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม มีทั้งหมด จำนวน 24 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความหมาย ดังนี้

1	ไม่มีเลย	หมายถึง	ไม่มีเหตุการณ์ข้างล่างเหล่านี้เลยในรอบเดือน
2	นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	เหตุการณ์ดังกล่าวข้างล่างเกิดขึ้นกับท่าน ประมาณ 1 – 2 ครั้งต่อเดือน
3	บ่อย	หมายถึง	เหตุการณ์ดังกล่าวข้างล่างเกิดขึ้นกับท่านอาทิตย์ ละ 1 ครั้ง
4	บ่อยมาก	หมายถึง	เหตุการณ์ดังกล่าวข้างล่างเกิดขึ้นกับท่าน ประมาณ 2 – 3 ครั้งต่ออาทิตย์
5	บ่อยมากที่สุด	หมายถึง	เหตุการณ์ดังกล่าวข้างล่างเกิดขึ้นกับท่านเป็น ประจำวัน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยระดับการจัดการความเครียด โดยวิธีการแปรผลเป็น 4 ช่วงคะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์ของ เบสต์ (Best, 1977) ดังนี้

1.00-2.00	หมายถึง	ความเครียดระดับต่ำ
2.01-3.00	หมายถึง	ความเครียดระดับปานกลาง
3.01-4.00	หมายถึง	ความเครียดระดับสูง
4.01-5.00	หมายถึง	ความเครียดระดับรุนแรง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการความเครียดของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยต่อเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดนราธิวาส โดยผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดของลาซารัสและโฟล์คแมน (Lazarus & Folkman, 1984) จำนวน 23 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี คือ

1. การจัดการความเครียดที่มุ่งจัดการกับการแก้ปัญหา (problem - focused coping)
จำนวน 11 ข้อ (ข้อที่ 1,2,4,5,7,8,9,20,21,22 และ23)

2. การจัดการความเครียดที่มุ่งเน้นจัดการกับอารมณ์ (emotional - focused coping)
จำนวน 12 ข้อ(ข้อที่ 3,6,10,11,12,13,14,15,16,17,18 และ19)

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยมีความหมาย ดังนี้

1	ไม่เคย	หมายถึง	ไม่เคยคิดหรือกระทำสิ่งเหล่านี้เลย
2	บางครั้ง	หมายถึง	ได้ใช้การคิดหรือการกระทำตรงกับข้อความใน ประโยคเป็นบางครั้ง
3	บ่อย	หมายถึง	ได้ใช้การคิดหรือการกระทำตรงกับข้อความใน ประโยคบ่อยครั้ง
4	เป็นประจำ	หมายถึง	ได้ใช้การคิดหรือการกระทำตรงกับข้อความใน ประโยคเป็นประจำสม่ำเสมอ

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยระดับการจัดการความเครียด โดยวิธีการแปรผล
เป็น 3 ช่วงคะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์ของ เบสต์ (Best, 1977) ดังนี้

1.00-2.00	หมายถึง การจัดการความเครียดระดับต่ำ
2.01-3.00	หมายถึง การจัดการความเครียดระดับปานกลาง
3.01-4.00	หมายถึง การจัดการความเครียดระดับสูง

การควบคุมคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Content validity) ผู้ศึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็น
เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสุขภาพจิต ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา 1 ท่าน และ
ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต 2 ท่าน ทำการตรวจสอบเครื่องมือ จากนั้นผู้ศึกษานำแบบสอบถามมา
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรง
ตามเนื้อหา (content validity index: CVI) เท่ากับ 0.8

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้
กับบุคลากรสาธารณสุข ประจำสถานีอนามัยในเขตอำเภอที่ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน
แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาระดับความเชื่อมั่นด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค
(Cronbach's coefficient Alpha) ในส่วนความเครียดและการจัดการความเครียด เท่ากับ 0.8 และ 0.8
ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนราธิวาส และขอหนังสือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดถึงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานไปยังสำนักงานสาธารณสุข สอบถามกำหนดการประชุมประจำเดือนของแต่ละอำเภอ เพื่อวางแผนในการเก็บข้อมูล
3. นำแบบสอบถามไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแต่ละอำเภอด้วยตนเอง ในวันประชุมประจำเดือน และแจ้งให้สาธารณสุขอำเภอ หัวหน้าสถานีอนามัย และผู้เข้าร่วมประชุมทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ขอความความร่วมมือให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนมายังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหลังจากนั้น 2 สัปดาห์
3. หลังจากสัปดาห์ 2 ผู้ศึกษาติดต่อไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเพื่อสอบถามถึงความก้าวหน้าของการได้รับแบบสอบถามคืน หลังจากนั้นผู้ศึกษาจะไปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

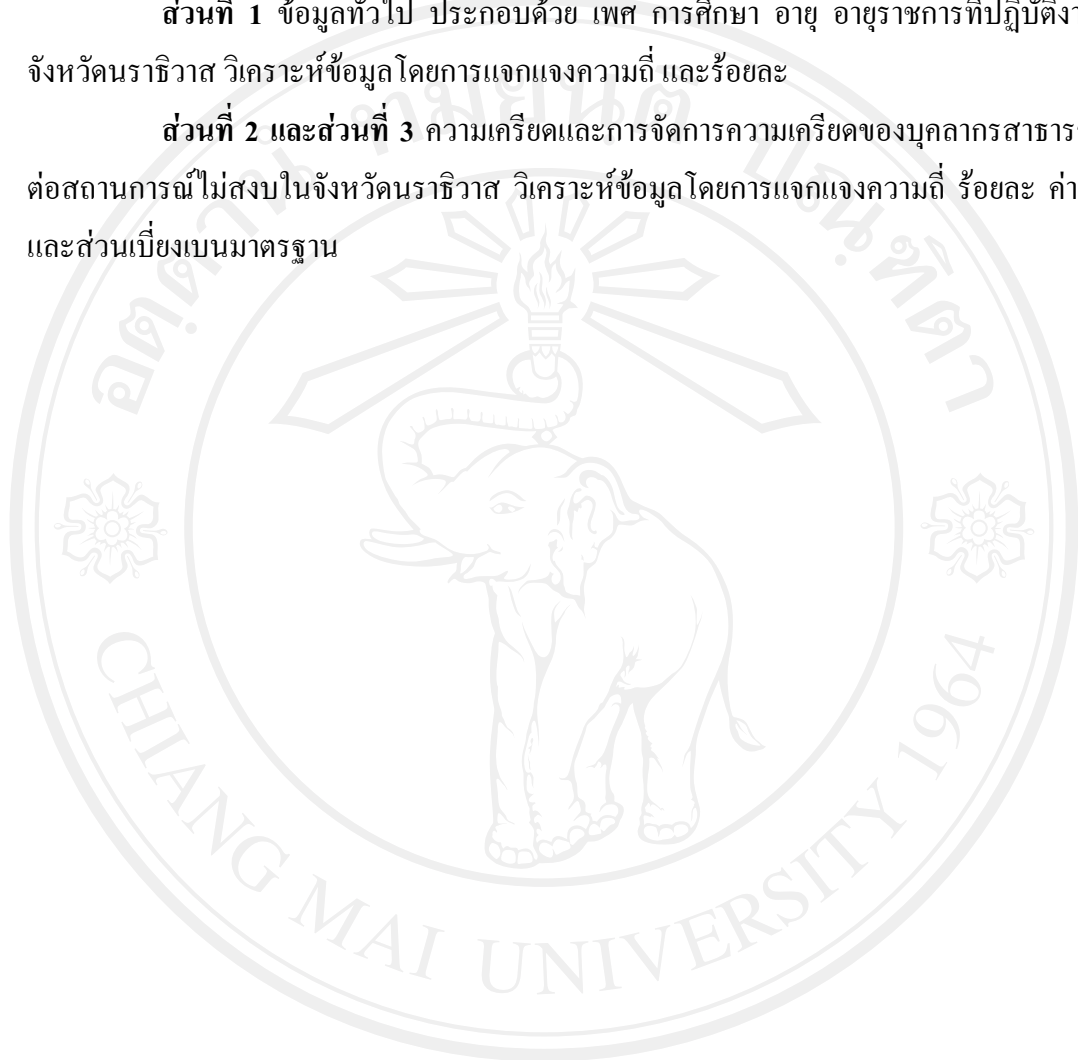
การศึกษานี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้พิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าผู้ศึกษา จะทำการศึกษาเรื่องความเครียดและการจัดการความเครียดของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัย จังหวัดนราธิวาส โดยใช้แบบสอบถามระดับความเครียด และแบบสอบถามการจัดการความเครียด ข้อมูลที่ได้ผู้ศึกษาจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น หากกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการให้ข้อมูลสามารถยกเลิกได้ทันทีโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ เมื่อผู้ศึกษาแจ้งการพิทักษ์สิทธิและกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และลงนามไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ศึกษาจึงดำเนินการขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ การศึกษา อายุ อายุราชการที่ปฏิบัติงานใน
จังหวัดนราธิวาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ความเครียดและการจัดการความเครียดของบุคลากรสาธารณสุข
ต่อสถานการณ์ไม่สงบในจังหวัดนราธิวาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved